

**Verstrekking uit en geheimhouding
van persoonsgegevens in de
Gemeentelijke basisadministratie
persoonsgegevens**

*Een uitgave van de NVVB
De Nederlandse Vereniging voor Burgerzaken©*

Wat is de GBA?

De GBA is de gemeentelijke basisadministratie voor persoonsgegevens.

De persoonsgegevens van alle inwoners van Nederland staan sinds 1 oktober 1994 geregistreerd in de GBA. Van iedere inwoner van Nederland is in de GBA een elektronische persoonslijst aangelegd.

Deze persoonslijst bevat alle belangrijke persoonsgegevens en wijzigingen daarop. Het betreft persoonsgegevens als naam, geboortedatum, adres, huwelijk, kinderen, datum van overlijden.

In de GBA staat in feite ieders administratieve levensloop geregistreerd.

Het bijhouden van de GBA is een taak van de gemeenten. Gemeenten wisselen indien nodig (bijvoorbeeld bij een verhuizing) de gegevens uit de GBA uit via een beveiligd elektronisch netwerk.

Ook de levering van persoonsgegevens aan buitengemeentelijke (overheids)instellingen loopt via dit netwerk.

Wie maken er gebruik van de gegevens in de GBA?

Afnemers

Allereerst maken allerlei gemeentelijke organisaties gebruik van de persoonsgegevens in de GBA.

Maar ook andere (semi-)overheidsinstanties zoals bijvoorbeeld de Belastingdienst, de Rijksdienst voor het Wegverkeer, de Sociale Verzekeringsbank (in verband met de AOW en de Kinderbijslag), het ministerie van Justitie en notarissen hebben deze basisgegevens nodig, zodat zij de aan hen (wettelijk) opgedragen taken goed kunnen uitvoeren.

Deze gebruikers van de persoonsgegevens worden **afnemers** genoemd.

Het is niet mogelijk dat u aan de gemeente vraagt om uw persoonsgegevens voor deze afnemers geheim te houden! De gemeente is verplicht om deze gegevens te verstrekken.

Wel kunt u aan ieder van deze instellingen afzonderlijk vragen om uw gegevens voor anderen geheim te houden dan wel er zeer zorgvuldig mee om te gaan in het belang van uw privacy.

Derden

Met **derden** worden bedoeld alle andere instellingen of personen dan een afnemer of de burger zelf. Er zijn drie soorten **derden**.

Verplichte derden

Naast afnemers bestaan er instellingen of personen die voor de uitvoering van algemeen verbindende voorschriften ook gebruik moeten maken van de juiste persoonsgegevens, maar die in de Wet GBA geen afnemer worden genoemd. Het gaat hier bijvoorbeeld over een faillissementscurator of een advocaat.

Deze instanties en personen worden '**verplichte derden**' genoemd.

Het is in principe mogelijk om voor deze categorie om geheimhouding te verzoeken. Wanneer een 'verplichte derde' echter om uw gegevens vraagt, zal het gemeentebestuur een afweging moeten maken tussen uw belang en het algemene belang van de aanvrager.

Het gemeentebestuur zal in voorkomende gevallen echter altijd om uw zienswijze vragen, voordat wordt besloten om tot verstrekking van gegevens over te gaan. Tegen een besluit tot verstrekking staat beroep bij de rechtbank open.

Vrije derden

Buiten deze zogeheten 'verplichte derden' zijn er ook instanties en personen die '**vrije derden**' worden genoemd en gegevens van u kunnen opvragen uit de GBA. Gemeenten kunnen uitsluitend onder strenge voorwaarden niet commerciële instellingen en particulieren, als vrije derde bij gemeentelijke verordening aanwijzen. De gegevens worden uitdrukkelijk voor publieke doeleinden verzameld. Overigens mag een gemeente op grond van de Wet GBA aan deze 'vrije derden' niet méér verstrekken dan de volgende gegevens: naam, naam (gewezen) echtgenoot/geregistreerde partner, naamgebruik, adres, gemeente van inschrijving, geboortedatum en overlijdensdatum. Indien u kiest voor geheimhouding van uw gegevens voor de 'vrije derden' dan betekent dit absolute geheimhouding. Elk verzoek van een 'vrije derde' om gegevensverstrekking wordt dan onmiddellijk afgewezen.

Bijzondere derden

Er zijn ook derden die in de Wet GBA vanwege hun taken zijn gelijkgesteld met afnemers. Het betreft hier derden die een bijzonder maatschappelijk belang dienen. Hierbij kan worden gedacht aan pensioenfondsen, instellingen en voorzieningen voor onderwijs, gezondheidszorg en maatschappelijke dienstverlening. Deze groep derden wordt aangeduid als '**bijzondere derden**'. Sinds 1 september 2001 zijn daaraan toegevoegd:

- Kredietinstellingen;
- Effecteninstellingen;
- Verzekeraars; en
- Beleggingsinstellingen.

Zij mogen de gegevens uitsluitend gebruiken om gerechtigden op opvorderbare gelden, effecten of goederen ter benaderen.

De levering van gegevens aan de 'bijzondere derden' gaat via het GBA-netwerk.

Geheimhouding voor deze 'bijzondere derden' is niet mogelijk. De gemeente is verplicht om de gevraagde gegevens te verstrekken. Hierop is één uitzondering: de Stichting Interkerkelijke Ledenadministratie (SILA).

Stichting Interkerkelijke Ledenadministratie (SILA)

De SILA is een samenwerkingsverband van kerkgenootschappen of andere genootschappen met een geestelijke grondslag en houdt gegevens bij voor de ledenadministratie van de aan dit samenwerkingsverband deelnemende kerken.

Deelnemers zijn: de Nederlands Hervormde Kerk, de Gereformeerde Kerken in Nederland, de Evangelisch Lutherse Kerk, de Algemene Doopsgezinde Sociëteit, de Oud-katholieke Kerk, de Molukse Kerk, de Noodgemeente Maluku die Belanda en de Vrije Katholieke Kerk. Sinds kort nemen ook een aantal parochies van de Rooms-katholieke Kerk deel aan de SILA.

Het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties heeft bepaald welke gegevens aan de SILA mogen worden verstrekt.

De overige kerkgenootschappen en parochies van de Rooms-katholieke Kerk die nog niet zijn aangesloten bij de SILA vallen onder de categorie 'vrije derden'.

Indien u kiest voor geheimhouding ten aanzien van de SILA, betekent dit ook absolute geheimhouding. Er worden door de gemeente dan onder geen enkele voorwaarde gegevens verstrekt.

Hoe kunt u om geheimhouding van uw persoonsgegevens verzoeken?

U kunt een schriftelijk verzoek tot geheimhouding indienen bij uw gemeentebestuur.

In dit verzoek kunt u aangeven dat u geheimhouding vraagt voor 'verplichte derden', 'vrije derden' of voor de SILA of voor een combinatie van deze categorieën.

Het gemeentebestuur zal zo spoedig mogelijk aan uw verzoek voldoen. U ontvangt hiervan een schriftelijke bevestiging. Een geheimhoudingsverzoek geldt tot het moment dat u het verzoek intrekt.

Let op!

Het verzoek om geheimhouding heeft alleen betrekking op uw persoonsgegevens die zijn geregistreerd in de gemeente waar u het verzoek indient. Indien u wenst dat bijvoorbeeld uw vorige woongemeente(n) ook geen gegevens verstrekt, dient u tevens een verzoek te richten aan die betreffende gemeente.

Voor meer informatie over de geheimhouding van persoonsgegevens in de GBA of over de GBA in het algemeen kunt u terecht bij de afdeling Burgerzaken van uw gemeente.

